

Tempels in woestijnen van Boeli van Leeuwen
door André Oyen

Tussen smalle stegen brandt de zon niet meer.
Uitgelaten negerinnenlach en spitse oerwoudborsten;
Chinezen vrouwtje, aristocratisch, breekbaar teer
En schurftige honden met gekrulde staart en gele korsten
Uit: 'Otrobanda'

Ondanks dat zijn ouders destijds op Aruba woonden, waar zijn zusje Elsje ter wereld kwam, werd Boeli van Leeuwen op Curaçao geboren. Hij zag het levenslicht op 10 oktober 1922 in het herenhuis Casa Blanca in de stadswijk Otrobanda. De gebeurtenissen rondom de aanloop tot zijn geboorteprocès heeft Boeli zelf beschreven in *Geniale Anarchie* (1990, hoofdstuk 'Een groot geheim').

In 1936 vertrok mevrouw Van Leeuwen met haar drie kinderen naar Nederland voor hun verdere opvoeding. Boeli ging in Den Haag naar het lyceum aan het Stokroosplein voor een gymnasiale opleiding. Inmiddels was de Tweede Wereldoorlog in volle gang en Nederland bezet. Over Boeli van Leeuwens wel en wee in de laatste oorlogsjaren is niets bekend of opgetekend. Vlak na de oorlog was hij in Berlijn (*Geniale Anarchie*).

Na een tienjarig verblijf in Europa (1936-1946) ging Boeli terug naar Curaçao, waar hij een korte tijd als employé bij de Shell werkzaam was.

In zijn wittebroodsweken begon de jonge bruidegom, hij was toen 24 jaar, te schrijven. Zijn eerste drie artikelen verschenen spoedig daarna in de *Beurs en Nieuwsberichten* (maart-april 1947), het is een trilogie over kunst, getiteld 'Eenheid van tegendelen'. Bij het zoeken naar andere gegevens in die krant werden deze artikelen bij toeval ontdekt, het eerste handelt over Rembrandt. Nederlands beroemdste schilder moet voor Boeli van Leeuwen een bijzondere betekenis hebben, want zijn eerste prozawerk *De Mensenzoon* (niet gedateerd maar eveneens van 1947) is geïllustreerd met enkele etsen van Rembrandt. *De Mensenzoon*, waarin Bijbelse episoden worden beschreven, is een onbekend werk. Toch heeft het jarenlang onopgemerkt gestaan in de voormalige Wetenschappelijke Bibliotheek op Curaçao (opgericht in 1950, opgegaan in de Bibliotheek van de Universiteit van de Nederlandse Antillen in 1979).

Ook Boeli van Leeuwens eerste dichtbundel *Tempels in woestijnen* werd vlak na het huwelijk geschreven en in augustus 1947 gedrukt. Het was in de tijd dat *De Stoep* nog bestond, maar niemand schonk toen aandacht aan Boeli's eerste (en enige) poëzie.

Ruim 65 jaar na de eerste druk van *Tempels in woestijnen*, het eerste boek en enige dichtbundel uit 1947 van de Curaçaose schrijver Boeli van Leeuwen (1922-2007), is deze lange tijd onvindbaar gebleven bundel opnieuw uitgebracht. Boeli van Leeuwen schreef om gelezen te worden, niet voor de zeldzaamheid wordt door de bezorgers gesteld in hun verantwoording. Daar ben ik het volkomen mee eens, maar het is toch ook mooi voor de literatuurfreaks om deze knap uitgegeven bundel als een zeldzaamheid te beschouwen. Het is voor het eerst dat ik deze gedichten onder ogen krijg en ik vind ze heel mooi. Voor mij zijn ze een rijke aanzet van zijn legendarisch proza.

Helemaal mooi is ook dat 'Onkel Patrice', een van de vele verhalen in de magistrale bundel *Geniale anarchie* (1990) is opgenomen. In dat verhaal beschrijft Boeli van Leeuwen hoe zijn Onkel Patrice op een persje, driftig pedalerend, zijn dichtbundel *Tempels in woestijnen* (1947) produceert. 'De totale oplage bestond uit vijftig exemplaren, waarvan tien mislukten. Van de veertig overgebleven bundeltjes heb ik er acht verkocht in de winkel van Abram Salas. Een tiental werd verdeeld onder vrienden en de rest is in de loop der jaren door kakkerlakken opgevreten.'

Tempels in woestijnen - de gedichten- en het verhaal 'Onkel Patrice' in één boekje, een heerlijk hebbeding.

BOELI VAN LEEUWEN

Tempels in woestijnen

Gedichten Nederland – Curaçao

Foto omslag Carlos Tramm 32 blz. € 13,50 ISBN 978-90-6265-863-3 2014

Bron: <http://ansiel.cinebelblogs.be/archive/2014/11/03/boeli-van-leeuwen-tempels-in-woestijnen-54466.html> , 3 november 2014